

НОВІКОВА ТЕТЯНА ВІКТОРІВНА

Новікова Тетяна Вікторівна (05.01.1951, Харків) – директор Наукової бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (НБ ХНТУСГ ім. П. Василенка) у 1983 – 2017 рр.

Народилася в сім'ї військовослужбовця і шкільної вчительки. У 1971 р. закінчила бібліотечний факультет Харківського державного інституту культури (нині – Харківська державна академія культури). За розподілом інституту в 1971 – 1974 рр. працювала методистом Харківської обласної бібліотеки для дітей. У 1974 – 1975 рр. – бібліотекарем у бібліотеці Харківського гвардійського вищого танкового командного ордена Червоної Зірки училища імені Верховної Ради Української РСР (нині Військовий інститут танкових військ імені Верховної Ради України НТУ «ХП»). З 1976 р. – у бібліотеці Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства (ХІМЕСГ, нині ХНТУСГ ім. П. Василенка) на посаді старшого бібліографа, з 1983 р. – завідуючої бібліотекою, з 2001 р. до серпня 2017 р. займала посаду директора бібліотеки. У 1981–1987 рр. читала курс лекцій «Бібліотечна справа» на факультеті суспільних професій при ХІМЕСГ.

За час роботи на керівній посаді Т. В. Новікової та за активної підтримки керівництва університету було відкрито бібліотечні пункти у всіх п'яти навчальних корпусах, що дозволило якісно забезпечувати навчальний процес.

Серед пріоритетів діяльності Т. В. Новікової – пошук сучасних напрямів роботи та впровадження їх у бібліотечну практику. Особливу увагу вона приділяла автоматизації інформаційно-бібліотечних процесів, що дозволяло покращувати якість обслуговування користувачів, поширювати спектр послуг. З 1990 років з її ініціативи в бібліотеці почалося

впровадження автоматизованої бібліотечної системи ISIS, створювалися власні бази даних, бібліотека брала активну участь у роботі Асоціації сучасних інформаційно-бібліотечних технологій (АСІБТ, м. Харків).

У 2001–2009 рр. Т. В. Новікова скеровувала діяльність бібліотеки на поширення використання інформаційно-комунікаційних, мультимедійних технологій, збагачення номенклатури бібліотечних сервісів, створення засад для участі бібліотеки у корпоративних проектах. У 2001 р. створено відділ автоматизації інформаційно-бібліотечних процесів. Активно впроваджувалися та популяризувалися бібліотечно-інформаційні ресурси, створювалися нові масиви власних електронних продуктів.

У цей період під керівництвом Т. В. Новікової у бібліотеці почали проводити науково-практичні заходи, розпочато видавничу діяльність, випускалися практикуми, навчально-методичні матеріали, збірники матеріалів науково-практичних конференцій, бібліографічні покажчики: «Праці співпрацівників ХНТУСГ» (9 випусків з 2001 р. до 2006 р.), біобібліографічні покажчики серії «Біобібліографія вчених ХНТУСГ». На допомогу бібліотечним працівникам та кураторам студентських груп виходив «Вісник Наукової бібліотеки» (2011–2013, 2015 рр.). У 2016 р. започатковано цикл покажчиків «Науковці нашого університету».

Під керівництвом Т. В. Новікової працівники бібліотеки активно займалися науковою та науково-методичною роботою, а саме: проводилися міжнародні науково-практичні конференції (2006, 2010–2013 рр.), науково-практичні конференції (2004, 2007, 2015 рр.), науково-практичні семінари для бібліотек – учасниць методичного об'єднання сільськогосподарських бібліотек Харківського регіону (2003, 2008, 2009, 2011–2013 рр.).

Наукова діяльність бібліотеки, що проводилась під керівництвом Т. В. Новікової, стала однією з підстав для зміни назви бібліотеки, яка з 1 січня 2011 р., за рішенням Вченої ради ХНТУСГ, отримала нову назву – Наукова бібліотека Харківського національного технічного університету сільськогосподарства імені Петра Василенка.

З метою забезпечення вільного доступу до інформаційних ресурсів та інформування користувачів Т. В. Новікова у 2011 р. ініціювала розробку і створення [веб-сайту Наукової бібліотеки](#), з 2013 р. розпочато роботу зі створення електронної бібліотеки. За постійної підтримки Т. В. Новікової у бібліотеці активно проводилася культурно-просвітницька робота, спрямована на виховання національної, морально-естетичної свідомості користувачів, на популяризацію культурної спадщини держави шляхом організації читацьких конференцій, круглих столів, диспутів, годин освіченості (з 2014 р.), музичних та театралізованих шоу, конкурсів, зустрічей з харківськими митцями. На базі бібліотеки були створені та успішно працювали клуби та творчі колективи, зокрема: студентське творче об'єднання «Сузір'я» (2006 – 2013 рр.), студентський літературно-музичний театр «Джерело» (1998 – 2018 рр.), читацький клуб «Слово» (працює з 2008 р.) та краєзнавчо-туристичний клуб «Патріот» (працює з 2005 р.).

На посаді директора Т. В. Новікова постійно дбала про імідж Наукової бібліотеки, рекламувала здобутки і доробки свого колективу. Бібліотекарі, які за її поданням взяли участь у конкурсі зонального об'єднання бібліотек закладів вищої освіти м. Харкова «Бібліотекар року», отримали дипломи переможців у таких номінаціях: за найкращий масовий захід (2010), за найкращий бібліографічний показник (2013), за кращу культурно-просвітницьку діяльність і кращу публікацію (2014), за створення власних електронних ресурсів (2015).

Досвід роботи бібліотеки висвітлено в понад 40 публікаціях Т. В. Новікової у фахових виданнях та на сторінках університетської газети «Світоч знань». За багаторічну сумлінну працю Т. В. Новікова відзначалася Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2004), Подякою Міністерства аграрної політики (2009, 2010), нагрудним знаком «За вагомий внесок у розвиток освіти» від Науково-методичного центру аграрної освіти (2010), почесним знаком ХНТУСГ «За заслуги» (2013), Почесною грамотою Департаменту агропромислового розвитку Харківської обласної державної

адміністрації (2015). За вагомий особистий внесок у розвиток бібліотечної справи у 2005 р. Т. В. Новіковій було присвоєне звання «Відмінник аграрної освіти та науки» III ступеня.

Праці

1. Соколовская Т. Б., Новикова Т. В. Безопасность информационной среды как основной раздел дисциплины «Безопасность жизнедеятельности» // *Безпека життєдіяльності : тези доп. наук.-метод. конф.* Харків, 2002. С. 28–29.

2. Новікова Т. В., Грабар Н. Г., Бездольна Л. І. Бібліотека в структурі виховного процесу ВНЗ // *Збірник наукових праць гуманітарних кафедр : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 10-річчю ф-ту технізації, переробки і зберігання с.-г. продукції, 23–24 жовт. 2003 р.* / ХДТУСГ. Харків, 2003. С. 119–123. Бібліогр. наприкінці ст.

3. Новікова Т. В. Бібліотека Харківського державного технічного університету сільського господарства // *Енциклопедія Сучасної України.* Київ, 2003. Т. 2. С. 720.

4. Виховання еліти держави у вищих навчальних закладах : бібліогр. покажч. для педагогів, вихователів, кураторів груп, бібліотекознавців та органів студент. самоврядування / ХНТУСГ ; уклад.: Т. В. Новікова та ін. Харків, 2004. 102 с.

5. Новікова Т. В., Грабар Н. Г., Лупіка Л. І. Вищому навчальному закладу нового типу – нову модель бібліотеки. Виховний аспект // *Г. С. Сковорода та проблеми формування особистості : матеріали наук.-практ. конф. в межах Великого проекту «Григорій Сковорода-300», 18–19 жовт. 2007 р.* Харків, 2007. С. 310–316. Бібліогр. наприкінці ст.

6. Новікова Т. В., Лупіка Л. І. Вплив інформаційно-комунікативних технологій на функції бібліотеки // *Вісн. Наук. б-ки / ХНТУСГ.* Харків, 2013. Вип. 3: Красознавча робота бібліотек в контексті розвитку культури, духовності та нац.-патріот. виховання студент. молоді. С. 109–115.

7. Новікова Т. В., Грабар Н. Г. До питання інформаційної культури в студентському середовищі // Бібліотечна складова у формуванні нац. еліти держави : матеріали наук.-практ. конф., 30 листоп. – 1 груд. 2004 р. / ХНТУСГ та ін. Харків, 2004. С. 55–59.
8. Соколовская Т. Б., Новикова Т. В. Информационная культура – основа безопасности жизнедеятельности // Бібліотечна складова у формуванні національної еліти держави : матеріали наук.-практ. конф., 30 листоп. – 1 груд. 2004 р. / ХНТУСГ та ін. Харків, 2004. С. 36–40. Библиогр.: с. 39–40.
9. Новікова Т. В. Інновації в діяльності бібліотеки ВНЗ на сучасному етапі // Вісн. Наук. б-ки / ХНТУСГ. Харків, 2015. Вип. 4: Основні тенденції, методи, засоби і форми патріот. виховання в ВНЗ: бібл. ракурс. С. 145–151.
10. Новікова Т. В., Бездольна Л. І. Кадри бібліотеки – капітал і ресурс її розвитку // Бібліотечно-інформаційний сервіс: сучасний стан і перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 жовт. 2010 р. / М-во аграр. політики України, ХНТУСГ, Наук. б-ка. Харків, 2010. С. 76–85. Бібліогр. наприкінці ст.
11. Грабар Н. Г., Новікова Т. В. Медіаосвіта: бібліотечна складова // Підвищення ефективності інноваційної системи сталого розвитку університету : зб. наук.-метод. пр. Харків, 2012. С. 209–216. Бібліогр.: с. 215–216.
12. Новікова Т. В., Лупіка Л. І. Методична робота на допомогу реалізації ефективної стратегії управління змінами в бібліотеках ВНЗ // Бібліотечний форум України. 2014. № 3. С. 34–37.
13. Новікова Т. В. Модернізація змісту діяльності та вплив інформаційно-комунікативних технологій на функції бібліотеки // *Studia Slobozhanica*. Вісник виставково-музейного центру : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. «Слобожанський гуманітарій – 2014» 31 жовт. 2014 р. Харків, 2015. Вип. 1. С. 150–156. Бібліогр.: с. 156.

14. Соколовская Т. Б., Новікова Т. В. Надежность информационной среды // Матеріали 7-ї регіональної науково-методичної конференції «Безпека життєдіяльності» та студентської конференції «Харківщина, студентство та екологія». Харків, 2007. С. 58–59.

15. Новікова Т. В. Наукова бібліотека – інформаційний та культурний центр нашого університету // Сільський інженер. 2011. 1 верес. – 15 жовт. (№ 96). С. 4.

16. Новікова Т. В. Наукова бібліотека ХНТУСГ // Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка. 85 років. Харків, 2015. С. 207–210.

17. Новікова Т. В. Наукова бібліотека ХНТУСГ як складова інформаційно-освітнього простору університету: інновації, проблеми, шляхи розвитку (до 85-річчя заснування) // Світоч знань. 2015. Листоп. (№ 121). С. 21–23.

18. Соколовская Т. Б., Новикова Т. В. Проблемы безопасности информационной среды // Безпека життєдіяльності : тези доп. наук.-метод. конф. Харків, 2006. С. 88–89.

19. Новикова Т. В., Лупика Л. И. Путешествие в историю : б-ка Харков. гос. техн. ун-та сел. хоз-ва // Очерки истории вузовских библиотек г. Харькова / под ред. Е. В. Астаховой. Харьков, 2001. С. 359–373.

20. Новикова Т. В., Соколовская Т. Б. Роль формирования информационного мировоззрения в становлении информационной культуры личности // Г. С. Сковорода та проблеми формування особистості : матеріали наук.-практ. конф. в межах Великого проекту «Григорій Сковорода-300», 18–19 жовт. 2007 р. Харків, 2007. С. 341–346. Бібліогр. наприкінці ст.

21. Соколовская Т. Б., Новикова Т. В. Свойства информационной среды и безопасность жизнедеятельности // Безпека життєдіяльності : тези доп. наук.-метод. конф. Харків, 2005. С. 34–36.

22. Новікова Т. В., Лупіка Л. І. Стратегічне управління розвитком бібліотеки вищого навчального закладу // Бібліотечно-інформаційний сервіс:

сучасний стан і перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 жовт. 2010 р. / М-во аграр. політики України, ХНТУСГ, Наук. б-ка. Харків, 2010. С. 52–64. Бібліогр. наприкінці ст.

23. Технічний сервіс в АПК : термінологія / уклад.: О. В. Козаченко, О. А. Науменко, Т. В. Новікова та ін. Харків, 2011. 120 с. Бібліогр.: с. 121.

24. Т. Б. Соколовская, Т. В. Новикова Формирование информационной культуры сотрудников библиотеки // Інформаційно-культурна складова освіти: основні проблеми та перспективи у формуванні особистості : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 23–24 листоп. 2006 р. / М-во аграр. політики України, ХНТУСГ. Харків, 2006. С. 194–197. Библиогр.: с. 196–197.

Джерела

1. Бібліотека ХНТУСГ на пульсі часу // Сільський інженер. 2010. 1 листоп. С. 8–10.

2. Бібліотеці ХДТУСГ – 70! // Сільський інженер. 2000. 1 листоп. 15 груд. (№ 46). С. 11–12.

3. Лупіка, Л. І., Кашуба, С. А. Сучасні аспекти культурно-просвітницької та виховної роботи Наукової бібліотеки ХНТУСГ // Сільський інженер. 2012. 1 груд.–15 лют. (№ 99). С. 7–8.

4. Лупіка, Л. І. Сходінка до храму пізнання // Сільський інженер. 2007. 1 листоп.–15 груд. С. 7.

Перевозник Тетяна Вікторівна

Статтю створено 18.03.2019